

Program Doradztwa Zawodowego
uwzględniający
Wewnętrzny System Doradztwa
Zawodowego w Szkole Podstawowej
im. por. W. Dzięgielewskiego
w Zaleskich

Zaleskie 2024/2025

PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ im. WITOLDA DZIĘGIELEWSKIEGO
W ZALESKICH

Wprowadzenie:

Świat w jakim dorastają młodzi ludzie zmienia się i przekształca niezwykle szybko. Duża dynamika zmian oraz natłok informacji wymaga od młodych ludzi podjęcia długofalowych planów dotyczących ich przyszłości. Przed nimi stoi trudne zadanie, ponieważ muszą podjąć decyzję dotyczącą wyboru szkoły. Dlatego bardzo ważne jest, aby każdy uczeń był wyposażony w wiadomości i umiejętności pomocne w podejmowaniu decyzji dotyczących wyboru dalszej ścieżki edukacji, a w przyszłości satysfakcjonującej i ciekawej pracy zgodnej z własnymi umiejętnościami, kompetencjami i zainteresowaniami.

Szkoła Podstawowa im. por. W. Dziegielewskiego w Zaleskich realizuje program doradztwa zawodowego poprzez prowadzenie zaplanowanych i systematycznych działań mających na celu przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania ścieżki swojej kariery i trafnego podejmowania decyzji dotyczących wyboru kierunku dalszej nauki i zawodu.

Na każdy rok szkolny zostaje opracowany wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego zawierający wszelkie działania z podziałem na poszczególne oddziały oraz określający tematykę działań, w ramach których zostaną zrealizowane poszczególne treści, a także osoby odpowiedzialne.

Program określa:

- a) metody, formy i terminy realizacji poszczególnych działań, z uwzględnieniem udziału rodziców w tych działaniach, w szczególności przez organizację spotkań z rodzicami;
- b) osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań;
- c) podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji działań, z uwzględnieniem potrzeb uczniów i rodziców oraz regionalnych działań związanych z doradztwem zawodowym.

I. Podstawy prawne

Obowiązujące ustawy:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. – Prawo Oświatowe (Dz. U. z dnia 2024r. poz. 737):

Art. 1.

System oświaty zapewnia w szczególności:

19) przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.

Art. 109.

1. Podstawowymi formami działalności dydaktyczno – wychowawczej szkoły są:

7). Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego.

ust. 6.

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum. Przepis nie dotyczy szkół dla dorosłych.

ust. 7.

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane niezależnie od pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu udzielanej uczniom w ramach zajęć prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

Art. 47.

1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określił, w drodze rozporządzenia:

3). Ramowe plany nauczania dla poszczególnych typów szkół, w tym:

c). Minimalny wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego,

2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. poz. 325) :

§ 3. Doradztwo zawodowe jest realizowane:

1) w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego na zajęciach edukacyjnych wychowania przedszkolnego prowadzonych zgodnie z przyjętymi programami wychowania przedszkolnego;

2) w klasach I–VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zwanej dalej „ustawą”;

3) w klasach VII i VIII szkół podstawowych oraz w szkołach ponadpodstawowych, o których mowa w § 2 pkt 4–7, na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, a w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe również na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy, a także w szkołach specjalnych przysposabiających do pracy – na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych;

4) w klasach VII i VIII szkół podstawowych, w branżowych szkołach I stopnia, liceach ogólnokształcących i technikach, z wyjątkiem szkół dla dorosłych, na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy;

§ 4. 1.

Na każdy rok szkolny w szkole opracowuje się program realizacji doradztwa zawodowego, uwzględniający wewnętrzny system doradztwa zawodowego.

2. Program, o którym mowa w ust. 1, określa:

1) działania związane z realizacją doradztwa zawodowego, w tym:

a) tematykę działań, uwzględniającą w przypadku: – szkół, o których mowa w § 2 pkt 2–7, treści programowe, o których mowa w tych przepisach, – szkół specjalnych przysposabiających do pracy treści określone w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 1 lit. f ustawy,

b) oddziały, których dotyczą działania,

c) metody i formy realizacji działań, z uwzględnieniem udziału rodziców w tych działaniach, w szczególności przez organizację spotkań z rodzicami, z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, d) terminy realizacji działań,

e) osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań,

2) podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji działań, w tym podmioty, o których mowa w § 8 ust. 1

– z uwzględnieniem potrzeb uczniów, słuchaczy i rodziców oraz lokalnych lub regionalnych działań związanych z doradztwem zawodowym.

3. Program, o którym mowa w ust. 1, opracowuje doradca zawodowy albo inny nauczyciel lub nauczyciele odpowiedzialni za realizację doradztwa zawodowego w szkole, wyznaczeni przez dyrektora szkoły.

4. Dyrektor szkoły, w terminie do dnia 30 września każdego roku szkolnego, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, zatwierdza program, o którym mowa w ust. 1.

II. Cele główne programu

1. Cele ogólne programu

- Przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania ścieżki swojej kariery i trafnego podejmowania decyzji dotyczących wyboru kierunku dalszej nauki.
- Rozwijanie aktywności poznawczej uczniów.
- Wspieranie rodziców w procesie doradczym, udzielanie informacji, lub kierowanie do specjalistów.
- Pomoc nauczycielom/wychowawcom w realizacji tematów z zakresu doradztwa zawodowego.

2. Cel ogólny preorientacji zawodowej w oddziale przedszkolnym

Celem preorientacji zawodowej w oddziale przedszkolnym jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich pro-zawodowych wyobrażeń.

3. Cel ogólny orientacji zawodowej w klasach I-III

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów, rozwijanie w nich pozytywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

4. Cel ogólny orientacji zawodowej w klasach IV-VI

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

5. Cel ogólny orientacji zawodowej w klasach VII-VIII

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym

decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

III. Cele szczegółowe

- Przygotowanie uczniów do świadomego wyboru zawodu zgodnie z ich zainteresowaniami i możliwościami;
- Realizacja celów związanych z karierą zawodową;
- Zapoznanie uczniów z rynkiem pracy;
- Przygotowanie uczniów do radzenia sobie z ciągłymi zmianami we współczesnym świecie;
- Kształtowanie postawy przedsiębiorczości, aktywności wobec pracy i szacunku do pracy;
- Rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania;
- Kształtowanie umiejętności analizowania swoich cech osobowości w aspekcie wyboru zawodu;
- Dostarczanie informacji o zawodach, o systemie szkolnictwa;
- Kształtowanie umiejętności pracy w zespole przełamywania barier środowiskowych oraz kształtowania właściwych relacji społecznych;
- Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji.

IV. Realizatorzy i uczestnicy Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

WSDZ realizowany będzie przez społeczność szkolną: dyrekcję szkoły, wszystkich nauczycieli, wychowawców, specjalistów, uczniów i rodziców. Szkoła będzie w tym zakresie współpracowała z lokalnymi instytucjami i stowarzyszeniami.

1. Zadania Dyrektora szkoły:

- współpraca z doradcą zawodowym i koordynatorem WSDZ;
- wspieranie działań mających na celu opracowanie programu WSDZ i zapewnienie warunków do jego realizacji;
- zapewnienie w szkole poprawy jakości pracy w zakresie realizacji WSDZ.

2. Zadania wychowawców klas:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;

- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związku realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach z wychowawcą;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania kariery edukacyjno-zawodowej dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

3. Zadania nauczycieli przedmiotów:

- diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu dalszej drogi zawodowej;
- udostępnianie uczniom informacji edukacyjnych i zawodowych;
- omawianie zawodów związanych z daną dziedziną i realizowanymi hasłami programu nauczania;
- ukazywanie praktyczności przekazywanej wiedzy i ćwiczonych umiejętności w kontekście przyszłej ścieżki zawodowej uczniów.

4. Do zadań pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego i psychologa szkolnego należy:

- realizacja różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej w środowisku szkolnym i poza szkolnym poszczególnych uczniów;
- diagnoza mocnych stron ucznia;
- określanie zainteresowań, potrzeb i pragnień;
- radzenie sobie ze stresem i w trudnych sytuacjach np. podczas egzaminu ósmoklasisty;
- omawianie zawodów związanych z daną dziedziną i realizowanymi hasłami programu nauczania;
- wspieranie młodego człowieka w podejmowaniu decyzji zawodowych.

5. Do zadań doradcy zawodowego należy w szczególności:

- systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego;
- opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, programu doradztwa zawodowego;
- wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów,;
- koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania poszczególnych uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz na pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
- prowadzenie zajęć przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.

6. Zadania nauczycieli - wychowawców w świetlicy szkolnej:

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- rozpoznają i wspierają w rozwoju uzdolnienia uczniów;
- wskazują specjalistów, którzy wspierają uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu.

7. Zadania nauczyciela-bibliotekarza:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym;
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego;
- gromadzi i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego.

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego ramach pracy z nauczycielami obejmuje:

- Utworzenie i zapewnienie ciągłości działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zgodnie ze Statutem szkoły.
- Określenie priorytetów dotyczących orientacji i informacji zawodowej w ramach Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły.
- Określenie priorytetów dotyczących gromadzenia informacji i prowadzenia poradnictwa zawodowego w szkole.
- Realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej.

W ramach pracy z rodzicami obejmuje:

- Prelekcja, pogadanki dla rodziców mające na celu wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci.
- Przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych.
- Poradnictwo dla rodziców, zwłaszcza dla rodziców uczniów, objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną, mających problemy: zdrowotne, decyzyjne, rodzinne.
- Gromadzenie, systematyczną aktualizację i udostępnianie informacji edukacyjno – zawodowych.
- Przedstawienie możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy.

W ramach pracy z uczniami obejmuje:

- Poznawanie siebie, zawodów, udzielanie informacji edukacyjnej i zawodowej.
- Autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych.
- Analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na rynku pracy.
- Indywidualną pracę z uczniami mającymi problemy z wyborem szkoły i zawodu.
- Pomoc w planowaniu rozwoju zawodowego i budowaniu kolejnych etapów rozwoju edukacyjno-zawodowego.
- Konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów.
- Określenie zgodności predyspozycji uczniów z realizowanym kierunkiem kształcenia.
- Wskazywanie możliwości kształcenia w systemie poza oświatowym.

V. Metody i formy realizacji Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

- aktywizujące problemowe - burza mózgów, dyskusja, debata „za i przeciw”, analiza przypadku;
- metoda dramy - inscenizacje i odgrywanie ról;
- metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy);
- metody audiowizualne - filmy edukacyjne, zasoby Internetu, programy multimedialne, prezentacje multimedialne;
- treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki;
- gry symulacyjne i zabawy;
- techniki plastyczne, wzmacniające myślenie kreatywne, gry i zabawy, plakat;
- udostępnianie publikacji/literatury, informacji o zawodach, szkołach.

VI. Warunki i sposoby realizacji programu

- zajęcia realizowane będą w formie zajęć grupowych zgodnie z obowiązującym prawem oświatowym.
- podczas realizacji zajęć z doradztwa zawodowego prowadzonych przez nauczycieli i wychowawców
- podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanym w szkole, np.: projektach edukacyjnych, konkursach zawodoznawczych, spotkaniach z przedstawicielami różnych zawodów w szkole lub poza nią, np: udział w targach edukacyjnych, wycieczkach zawodoznawczych itp.

VII. Opis zakładanych efektów

1. W zakresie wiedzy uczeń:

- posługuje się pojęciami związanymi z tematyką pracy, rynku pracy, kwalifikacji zawodowych;
- identyfikuje swoje możliwości psychofizyczne i predyspozycje zawodowe;

2. W zakresie umiejętności uczeń:

- rozwija swoje zainteresowania;
- wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu doradztwa zawodowego, aby trafnie określić swe predyspozycje, zdolności, umiejętności;
- planuje dalszą ścieżkę rozwoju edukacyjno-zawodowego.

W zakresie kompetencji społecznych uczniów:

- skutecznie współpracuje z kolegami w zespole;
- powinien być przekonany, że praca ludzka jest wartością i obowiązkiem każdego człowieka;
- uczeń powinien uznawać, że każda praca i wytwory pracy ludzkiej powinny być szanowane,
- przyjmuje twórczą i refleksyjną postawę wobec przekonań oraz sposobu postępowania innych ludzi.

VIII. Podmioty współpracujące ze szkołą

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Słupsku,
- Powiatowy Konsultant ds. doradztwa zawodowego,
- Mobilne Centrum Informacji Zawodowej,
- szkoły ponadpodstawowe,
- Urząd Pracy,
- Ochotnicze hufce pracy (OHP),
- pracodawcy, przedsiębiorcy,
- rodzice- jako przedstawiciele różnych zawodów,
- kuratorium oświaty, organ prowadzący,
- organizacje pozarządowe.

IX. Ewaluacja programu

Ewaluacji dokona zespół nauczycieli powołany przez dyrektora szkoły. Ewaluacja będzie przeprowadzana pod koniec każdego roku szkolnego przy pomocy wcześniej przygotowanych narzędzi takich jak:

- ankiety dla uczniów klas VII-VIII (przeprowadzone pod koniec maja).
- analiza dokumentacji (e-dziennik – tematy zajęć).

Sprawozdanie z Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego oraz wnioski na kolejny rok szkolny zespół przedstawiać będzie na podsumowującej rok szkolny radzie pedagogicznej.

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO NA ROK SZKOLNY 2024/2025

I. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla oddziału przedszkolnego

1. Poznanie siebie

Dziecko:

- określa, co lubi robić;
- podaje przykłady różnych zainteresowań;
- określa, co robi dobrze;
- podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

- nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

- opowiada, kim chciałoby zostać;

- na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej

Proponowana tematyka zajęć (do wyboru dla wychowawcy OP):

1. Moje pierwsze portfolio.
2. Moje życie to pasja – poznanie różnego rodzaju zainteresowań.
3. Dzień inny niż wszystkie, czyli „Co tu robić? W co się bawić?”.
4. Przewodnik po zawodach – poznanie ciekawych zawodów.
5. Zobacz jak wygląda świat.
6. Jak jest w szkole?
7. Gdy będę większy to...

Proponowana tematyka spotkań z rodzicami:

1. Ciekawy zawód – bajkowy świat. Rozwijanie zaciekawienia dzieci w kontekście poznawania pracy innych ludzi.
2. Jak rozpoznać zainteresowania swojego dziecka? Rola rodzica w rozwijaniu zainteresowań dziecka.
3. Patrząc w przyszłość – jak przygotować dziecko do przejścia na kolejny etap edukacyjny.
4. Kształtuję obowiązkowość dziecka – wyrobienie nawyków przygotowujących do nauki.

II. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I-III

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Proponowana tematyka zajęć (do wyboru dla wychowawcy klas I-III):

1. Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania.
2. Brawo ja! – prezentacja swoich talentów.
3. Miasteczko zawodów.
4. Zawód moich rodziców.
5. Trofea zawodowe – poznajemy zawody ludzi, których spotkaliśmy.

6. Miłośnik to ja i ty – w poszukiwaniu tego co lubię się uczyć i poznawać.
7. Po co się uczyć?
8. Poszukuję gdy nie wiem. Zapoznanie z różnymi źródłami informacji.
9. Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan?
10. Zawody na celowniku?
11. Jutro pojedziemy daleko. Próba samodzielnego podejmowania decyzji w sprawach związanych z własną osobą.

Proponowana tematyka spotkań z rodzicami:

1. Wspieranie dziecka w kształtowaniu właściwych postaw.
2. Moje dziecko uczy się samodzielności – umiejętność wspierania dziecka w podejmowaniu przez niego samodzielnych decyzji.
3. Bądź menagerem talentu dziecka – rozwijanie pasji swojego dziecka.
4. Potrzeba uczenia się i zdobywania nowych umiejętności. Organizacja nauki dziecka w domu i poza nim.

III. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV-VI

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;

- podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Proponowana tematyka zajęć (do wyboru dla wychowawcy klas VI-VI):

1. Ja – to znaczy kto?
2. Moc jest ze mną – wskazywanie swoich mocnych stron.
3. Dzień kreatywnych pasjonatów – poznajcie moje zainteresowania.
4. Zawodowy idol – charakterystyka wybranego zawodu.
5. Po co mi ta praca? – znaczenie pracy w życiu człowieka.
6. Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych. Wymagania zdrowotne do podjęcia konkretnych zawodów.
7. Wybieram ten zawód, bo... - uzasadnianie swoich wyborów.
8. Kim chcę zostać w przyszłości?
9. Jak oszczędzić pierwszy milion? – rola pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.
10. Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy.

11. Jak uczyć się szybciej i efektywniej?
12. W szkole czy poza szkołą – gdzie się uczymy?
13. Umiejętności – od przeszłości do przyszłości.
14. Kolorowa podróż po świecie edukacji – wskazywanie różnych sposobów zdobywania wiedzy. Omawianie indywidualnego sposobu nauki.
15. Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy zawodowe. Wskazywanie przedmiotów szkolnych, których lubię się uczyć.
16. Planowanie własnych działań poprzez wskazywanie czynników i zadań niezbędnych do realizacji celu.

Proponowana tematyka spotkań z rodzicami:

1. Kształtowanie świadomości dotyczącej znaczenia uczenia się przez całe życie na współczesnym rynku pracy
2. Styl uczenia się mojego dziecka.
3. Rodzic wie lepiej. Decyzje edukacyjno-zawodowe mojego dziecka.
4. Ścieżki kariery, czyli rola rodziców w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych.
5. Zainteresowania mojego dziecka – rozwijam je mądrze.

IV. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII - VIII

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje);
- dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i sposoby ich realizacji;
- określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy;
- wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- dokonuje autoprezentacji;
- charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

- planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Proponowana tematyka zajęć (do wyboru dla wychowawcy klas VII-VIII):

1. Moje umiejętności – moje sukcesy.
2. Zdolności i uzdolnienia.
3. Ja w oczach innych.
4. Jakie wartości są dla mnie ważne?
5. Rozpoznaję swoje aspiracje.
6. Zawody wokół nas.
7. Marzenia do spełnienia.
8. W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z ...?
9. Zawody wokół nas.
10. Nowe zawody na rynku pracy.
11. Jak scharakteryzować współczesny rynek pracy?
12. Moje zasoby, a oczekiwania pracodawców.
13. Autoprezentacja, czyli sztuka przedstawiania siebie.
14. Praca jako wartość w życiu człowieka
15. Wolontariat – wstępem do kariery.
16. Szkoła podstawowa i co dalej? Moja edukacyjna przygoda.
17. Wybieram zawód czy szkołę.
18. Kim chcę zostać w przyszłości?
19. Co dwie głowy, to nie jedna. Kto może mi pomóc w wyborze szkoły i zawodu?

Proponowana tematyka spotkań z rodzicami:

1. Szkoła podstawowa i co dalej? Możliwe ścieżki kształcenia.
2. Co wiem o wyborach mojego dziecka?
3. Jak wspierać dziecko w planowaniu przyszłości?
4. Pomagam dziecku określać predyspozycje i formować plany.
5. Przewidzieć przyszłość – trendy rynku pracy.
6. Rodzic jako doradca.

Treści programowe zostały zaczerpnięte z Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. poz. 325). Natomiast tematyka zajęć dla wychowawców oraz tematyka spotkań z rodzicami OP oraz

klas I-VIII zostały wzięte z Przykładowego programu orientacji zawodowej, ORE, Warszawa 2017 wraz z przykładowymi scenariuszami zajęć (link do pobrania programów: <https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>). Wychowawcy decydują jakie tematy zostaną zrealizowane z podanych w programie, mogą również zrealizować swoje tematy zajęć (ujęte w rozkładach materiału bądź zaczerpnięte z innych źródeł).

V. Wykaz tematów do realizacji na zajęciach z doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII

Lp.	KLASA VII
1.	Wprowadzenie do zajęć z doradztwa zawodowego. Moje mocne i słabe strony.
2.	Praca w grupie jako przykład kompetencji kluczowych.
3.	Wybrany zawód a ryzyko automatyzacji.
4.	System kształcenia w Polsce.
5.	Zainteresowania – inspiracją do działania.
6.	Rynek pracy, zawód, pracodawca, pracownik.
7.	Zdobywam nowy zawód.
8.	W świecie zawodów.
9.	Ograniczenia czy możliwości, stan zdrowie- czy ma wpływ na wybór szkoły i zawodu?
10.	Zawody w moim najbliższym otoczeniu.

Lp.	KLASA VIII
1.	Wolontariat, czy jest on nam przydatny?
2.	Liceum, technikum czy szkoła branżowa.
3.	Współczesny rynek pracy.
4.	Przeciwwskazania zdrowotne.
5.	Nauka przez całe życie? Zdecydowanie TAK.
6.	Komunikacja interpersonalna.
7.	Jakie wartości są dla mnie ważne. Praca jako wartość.
8.	Analiza ofert edukacyjnych szkół ponadpodstawowych.
9.	Kompetencje miękkie okiem pracodawców
10.	Podejmowanie decyzji edukacyjnych – rekrutacja, nauka logowania.

VI. Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego na rok szkolny 2024/2025

Lp.	Zadanie	Realizator	Termin
1.	Przygotowanie i zapoznanie rady pedagogicznej z Programem WSDZ na rok szkolny 2024/2025.	zespół ds. WSDZ koordynator	wrzesień
2.	Diagnoza potrzeb doradczych (ankiety-załącznik nr 1 i 2).	zespół ds. WSDZ	wrzesień
3.	Współpraca nauczycieli ze specjalistami.	nauczyciele pedagog	cały rok szkolny wg potrzeb
4.	Współpraca z instytucjami wspierającymi WSDZ.	zespół ds WSDZ	cały rok szkolny
5.	Realizacja tematyki z zakresu doradztwa zawodowego na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, oraz na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego (przeprowadzenie lekcji przedmiotowych, godzin wychowawczych i zajęć z przedmiotu doradztwo zawodowe).	nauczyciele przedmiotowi nauczyciele wychowawcy nauczyciel przedmiotu doradztwo zawodowe	cały rok szkolny
6.	Wizyty zawodoznawcze.	wychowawcy klas koordynator	cały rok szkolny
7.	Organizacja spotkań z przedstawicielami ciekawych zawodów.	wychowawcy klas koordynator	cały rok szkolny
8.	Organizacja spotkań ze szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe.	pedagog szkolny wychowawcy klas nauczyciele przedmiotowi doradca zawodowy	cały rok szkolny
	Diagnozowanie mocnych stron,	wychowawcy klas	cały rok szkolny

8.	uzdolnień, potrzeb i predyspozycji uczniów	pedagog szkolny psycholog doradca zawodowy	
9.	Udział w spotkaniach organizowanych przez koordynatora poradni psychologiczno-pedagogicznej.	koordynator PPP	cały rok szkolny wg potrzeb
11.	Poszerzenie wiedzy w zakresie doradztwa zawodowego.	koordynator WSDZ zainteresowani nauczyciele	cały rok szkolny
12.	Organizowanie porad, konsultacji, spotkań dla uczniów, rodziców, nauczycieli.	koordynator WSDZ	cały rok szkolny
13.	Rozwijanie aktywności uczniów w ramach Samorządu Uczniowskiego.	opiekun Samorządu Uczniowskiego	cały rok szkolny
17.	Psychoedukacja rodziców w obszarze doradztwa zawodowego.	doradca zawodowy pedagog wychowawcy klas	cały rok szkolny wg potrzeb
18.	Działania ewaluacyjne (ankiety-załącznik nr 3 i 4), opinia uczniów klas I-VII, sprawozdanie z realizacji WSDZ.	zespół ds. WSDZ koordynator	czerwiec

Ankieta dla uczniów rozpoczynających zajęcia z doradztwa edukacyjno-zawodowego

Drodzy uczniowie!

Zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety. Wasze odpowiedzi pozwolą nam dostosować pracę do waszych potrzeb. Prosimy, aby wybrane odpowiedzi zaznaczyć w kółko lub dopisać własne propozycje. Ankieta jest anonimowa.

1. Czym się interesujesz? Podaj ogólną tematykę, np. sport, muzyka, taniec, nauka języków, gotowanie, rysunek itp.

- a)
- b)
- c)
- d)

2. Czy szkoła pomaga ci rozwijać twoje zainteresowania?

- a) Tak
- b) Nie

Jeżeli TAK, to napisz w jaki sposób

.....

.....

3. Czego oczekujesz od zajęć z doradztwa edukacyjno - zawodowego? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- a) pomocy w wyborze kierunku dalszego kształcenia
- b) pomocy w lepszym poznaniu swoich predyspozycji osobowych, zdolności, zainteresowań
- c) informacji na temat rynku pracy i praw nim rządzących
- d) nabycia praktycznych umiejętności poruszania się po rynku pracy
- e) informacji o zawodach
- f) inne:
-

4. Jakie wg Ciebie zagadnienia/tematy powinny być poruszone podczas grupowych zajęć z poradnictwa zawodowego?

.....
.....

5. Jakie umiejętności chciałbyś nabyć w ramach zajęć prowadzonych z doradcą zawodowym? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- a) porozumiewania się (komunikacji)
- b) autoprezentacji
- c) rozwiązywania konfliktów
- d) prowadzenia negocjacji
- e) radzenia sobie ze stresem
- f) pisania listu motywacyjnego, CV, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej
- g) inne:

6. Jaka forma zajęć, spotkań jest według Ciebie najkorzystniejsza? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- a) indywidualne spotkania
- b) zajęcia warsztatowe w grupach
- c) wykłady, prelekcje
- d) wizyty w zakładach pracy, Biurach Karier, Urzędzie Pracy
- e) uczestnictwo w targach edukacyjnych, targach pracy
- f) inne:

7. W jakiej szkole chcesz kontynuować naukę po ukończeniu szkoły podstawowej?

- a) liceum ogólnokształcące
- b) technikum
- c) szkoła branżowa
- d) jeszcze nie zdecydowałem/łam
- e) inne

Ankieta

Oczekiwania rodziców/opiekunów w zakresie doradztwa zawodowego

Szanowni Państwo!

Bardzo proszę o podzielenie się informacją na temat Państwa oczekiwań. Wyniki ankiety pozwolą na adekwatne, zgodne z Państwa oczekiwaniami, wspomaganie Państwa dzieci w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych. Ankieta jest anonimowa.

1. Czym interesuje się Pana(i) dziecko?

- a)
- b)
- c)
- d)

2. Jakie są najważniejsze umiejętności Pana(i) dziecka?

- a)
- b)
- c)
- d)

3. W jakiej szkole chce kontynuować naukę Pana(i) dziecko po ukończeniu szkoły podstawowej?

- f) liceum ogólnokształcące
- g) technikum
- h) szkoła branżowa
- i) jeszcze dziecko nie podjęło decyzję
- j) nie wiem, pozostawiam wybór dziecku
- k) inne

4. Jakie informacje/ wskazówki są Panu(i) potrzebne, aby wspomóc dziecko w wyborze szkoły? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- a) informacje o zainteresowaniach, uzdolnieniach, predyspozycjach dziecka
- b) wskazówki dotyczące tego, jak rozmawiać z dzieckiem na temat jego kariery
- c) informacje na temat rekrutacji do szkół
- d) informacje o konkretnych zawodach (predyspozycje, umiejętności, ścieżki kształcenia)
- e) informacje o sytuacji na rynku pracy (zawody przyszłości, stopa bezrobocia)
- f) inne, jakie?.

5. Jakie wg Pana(i) zagadnienia/tematy powinny być poruszone podczas grupowych zajęć z poradnictwa zawodowego?

.....

.....

**Ankieta dla uczniów kończących Szkołę Podstawową
im. por. W. Dziegielewskiego w Zaleskich**

Drodzy uczniowie!

Zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety. Wasze odpowiedzi pozwolą nam ewaluować Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego. Prosimy, aby wybrane odpowiedzi zaznaczyć w kółko lub dopisać własne propozycje. Ankieta jest anonimowa.

1. Jaki typ szkoły wybrałeś/aś po ukończeniu szkoły podstawowej?

- a) Liceum
- b) Technikum
- c) Branżową Szkołę
- d) Inne.....

2. Jaki profil klasy wybrałeś/aś?

.....
.....
.....

3. Kto lub co miało wpływ na Twoją decyzję związaną z wyborem szkoły? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- a) rodzice
- b) doradca zawodowy
- c) wychowawca
- d) nauczyciele
- e) koledzy, znajomi
- f) media (prasa, Internet)
- g) inne.....

4. Czym się kierowałeś przy wyborze szkoły ponadpodstawowej? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- a) kierunek kształcenia odpowiada moim zainteresowaniom
- b) prestiż i renoma szkoły
- c) wybór i intensywność nauki języka obcego
- d) trenowanie wybranej dyscypliny sportowej
- e) bezpieczeństwo w szkole
- f) zajęcia pozalekcyjne i koła zainteresowań
- g) dojazd do szkoły
- h) opiniami innych osób
- i) inne.....

5. W jaki sposób zajęcia z doradztwa zawodowego pomogły Ci przy wyborze szkoły ponadpodstawowej?

.....
.....
.....

6. Czy nauczyciele przedmiotowi, wychowawca, pedagog szkolny lub inni specjaliści realizowali elementy doradztwa zawodowego podczas swoich zajęć lub w czasie spotkań?

- a) Tak
- b) Nie

Jeżeli TAK, to napisz kto realizował tematykę związaną z doradztwem zawodowym

.....
.....

Ankieta dla wychowawców/nauczycieli przedmiotowych/specjalistów

Szanowni Państwo!

Zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety. Państwa odpowiedzi pozwolą nam ewaluować Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego. Prosimy, aby wybrane odpowiedzi zaznaczyć w kółko lub dopisać własne propozycje. Ankieta jest anonimowa.

1. Czy realizuje Pan/i zadania ujęte w Wewnątrzszkolnym Systemie Doradztwa Zawodowego?

- a) Tak
- b) Nie

2. Kiedy realizuje Pan/i zadania z doradztwa zawodowego? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- a) na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- b) na lekcjach wychowawczych;
- c) podczas zajęć z doradztwa zawodowego;
- d) podczas zajęć dodatkowych (jakich).....
- e) podczas przygotowania uczniów do konkursów, zawodów itp.;
- f) w czasie pogadanek, prelekcji z uczniami;
- g) w czasie prelekcji podczas spotkań z rodzicami;
- h) w trakcie spotkań indywidualnych z uczniami lub rodzicami;
- i) podczas wyjazdów na targi edukacyjne, dni otwarte szkół;
- j) podczas wycieczek szkolnych;
- k) inne

3. Jakie zadania z doradztwa zawodowego są przez Pana/ią realizowane? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- a) wspieram działania mające na celu opracowanie programu WSDZ i zapewnienie warunków do jego realizacji;
- b) określám mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- c) realizuję tematy związane z doradztwem zawodowym;

- d) współpracuję z rodzicami w zakresie planowania kariery edukacyjno-zawodowej dzieci;
- e) diagnozuję zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu dalszej drogi zawodowej;
- f) udostępniam uczniom informacje edukacyjne i zawodowe;
- g) udzielam pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom bądź rodzicom w zakresie wyboru ścieżki kształcenia, stresu związanego ze zmianą szkoły itp.
- h) prowadzę zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego;
- i) wspieram nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami w zakresie realizacji zagadnień z doradztwa zawodowego;
- j) koordynuję działalności informacyjno-doradczej realizowaną przez szkołę, w tym systematycznie diagnozuję zapotrzebowania poszczególnych uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz na pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- k) inne

4. W celu realizacji zadań z doradztwa zawodowego współpracuje Pan/i z:

(można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- a) doradcą zawodowym;
- b) pedagogiem szkolnym;
- c) psychologiem;
- d) innymi nauczycielami/wychowawcami;
- e) z rodzicami;
- f) z poradnią psychologiczno-pedagogiczną;
- g) z zakładami pracy;
- h) ze szkołami ponadpodstawowymi;
- i) inne

5. Proszę wypisać tematykę zajęć z zakresu doradztwa zawodowego jaka została przez Państwa zrealizowana w tym roku szkolnym podczas pracy z uczniami.

.....

.....

.....

.....

6. Czy organizował Pan/i spotkania z rodzicami, podczas których poruszane były zagadnienia edukacyjne i zawodowe?

- a) Tak
- b) Nie

Jeżeli zaznaczono TAK, to proszę podać tematykę spotkań z rodzicami:

.....

.....

.....

.....

7. Czy realizował Pan/i wyjazdy edukacyjne dla uczniów, które poruszały zagadnienia związane z doradztwem zawodowym?

- a) Tak
- b) Nie

Jeżeli zaznaczono TAK, to proszę podać jakie to były wyjazdy:

.....

.....

.....